

Ondersteuning op de intensive care ten tijde van snelle, tijdelijke opschaling door medisch specialisten zijnde niet-intensivisten

Preamble

Op een intensive care (IC) afdeling is sedert 2006 vastgelegd dat de intensivist de hoofdbehandelaar is van de kritiek zieke patiënten opgenomen op de intensive care. De intensivist beschikt over de daarvoor noodzakelijke competenties zoals gedefinieerd door de GIC, Gemeenschappelijke Intensivisten Commissie. Samen met de IC-verpleegkundige vormt de intensivist de hoeksteen van het behandelteam voor kritiek zieke patiënten op de intensive care.

Bij de plotselinge grote toename van kritiek zieke patiënten ten gevolge van de Covid-19 pandemie in de eerste maanden van 2020 bleek de inzet van niet-intensivisten op de IC noodzakelijk. In dit document wordt een handvat gegeven voor de inzet van niet-intensivisten op de IC ten tijde van de noodzaak van een snelle, tijdelijke significante opschaling van IC-capaciteit samenhangende met een ramp of epidemie. Niet-intensivisten beschikken niet over het palet van competenties dat noodzakelijk is voor het zelfstandig integraal behandelen van kritiek-zieke patiënten op de IC. Op basis van partieel overlappende competenties, logischerwijs ook voorkomende uit het opleidingstraject dat intensivisten doorlopen kunnen niet-intensivisten taakgericht worden ingezet waardoor de intensivist wordt ontlast en derhalve een groter aantal patiënten kan overzien en superviserend kan behandelen. Hieronder worden de specialismen met taken benoemd die ten tijde van een crisis kunnen worden ingezet op de IC-afdeling. De beschreven taken zijn de hoofdtaken en kunnen in samenspraak met de intensivist worden uitgebreid. Sommige taken kunnen ook door speciaal daarvoor opgerichte teams worden vervuld, waarvan de genoemde specialist onderdeel kan uitmaken: draai-teams, transport-teams, intubatie-teams. Apart benoemd worden de communicatie-teams.

Inzetbare medisch specialisten (en senior AIOS) met bijbehorende taken

Anesthesiologen – inzetbare taken

- Airway management
- Transport van IC-patiënt (intra-en interhospitaal transport)
- Plaatsen van centrale lijnen, intraveneuze infusen, arteriële lijn
- Reanimatie
- Algemene beoordeling van patiënt
- Assistentie bij draaien patiënt (buik-rugligging)

Internisten – inzetbare taken

- In kaart brengen van patiënt
- Medebehandeling t.a.v. algemeen internistische zaken

- CRRT wanneer tevens nefroloog
- Plaatsen (perifere) intraveneuze infusen

Chirurg

- Beoordeling chirurgische aspecten chirurgische IC-patiënt
- Plaatsen thoraxdrain
- Assistentie bij draaien patiënt (buik-rugligging)

Longarts (indien niet volledig belast op de "Covid-unit")

- In kaart brengen van patiënt
- Medebehandeling t.a.v. algemeen longgeneeskundige zaken
- Non-invasieve beademing bij daarvoor volgens intensivist geïndiceerde patiënten
- Assistentie bij draaien patiënt (buik -rugligging)
- Bronchoscopie
- Plaatsen thoraxdrain

Educatie

Alle medisch specialisten die inzetbaar geacht worden in geval van crisis op de IC-afdeling volgen jaarlijks een eendaagse lokaal door de IC georganiseerd onderwijs vergelijkbaar met een FCCS-cursus. Daarnaast participeren zij één dag per jaar boventallig in de dagelijkse gang van zaken op de IC. Doel is om kennis te hebben van de dagelijkse gang van zaken en routine op de IC-afdeling.

Communicatie-teams

Inzet van specifieke communicatie-teams voor familie van patiënten, waarmee taken van intensivisten en IC-verpleegkundigen kunnen worden overgenomen. Intensivisten en IC-verpleegkundigen sturen de communicatie inhoudelijk aan. De volgende specialismen, disciplines kunnen daarvan deel uitmaken.

- Oncoloog
- Psycholoog /psychiater
- Pijnspecialist
- Neuroloog
- Kinderarts